

20.03.2024

Dnro 1653/03.04.04.04.09/2022

Asia Hyvinvointialuetta koskeva aluevalitus

Valittaja Anne Santalahti, Tampere

Päätös, josta valitetaan

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 6.6.2022 § 75

Aluevaltuusto on valinnut hyvinvointialueen konsernipalvelujohtajaksi Juhani Sandin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Santalahti on vaatinut aluevaltuuston päätöksen kumoamista.

Päätös on lainvastainen, ja se on syntynyt virheellisen tai puolueellisen ansiovertailun perusteella. Santalahdelle ei ole valitusaikana toimitettu hänen pyytämäänsä ansiovertailua vertailuperusteineen. Hänellä ei ole ollut mahdollisuutta arvioida valintapäätöksen oikeellisuutta asiakirjojen perusteella, eikä hänen oikeutensa aluevalituksen tekemiseen ole asianmukaisesti toteutunut.

Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella Sandilla ei ole lainkaan tuntemusta sosiaalipalveluista ja hänen tietämyksensä ja osaamisensa sosiaalipalvelujen järjestämisvastuusta vaikuttaa puutteelliselta. Sand ei ole työskennellyt tehtävissä, joihin on sisältynyt sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuuta. Sandin osaaminen ja kokemus ei täytä hakuilmoituksessa tehtävän hoidolle asetettuja kelpoisuusehtoja. Päätös on lainvastainen, jos ei voida osoittaa, että Sandilla on riittävä järjestämisvastuun ja koko sosiaali-terveydenhuoltotoimialan tuntemus. Muut haastatellut hakijat ovat työskennelleet kuntien sosiaali- ja terveysjohtajina. Heillä on sekä terveydenhuollon että sosiaalipalvelujen toimialan tuntemusta, ja he ovat olleet vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Tämä järjestämisvastuu on sisältänyt myös erikoissairaanhoidon järjestämisen ja sen tuottamisesta vastaavan kuntayhtymän omistajaohjauksen, perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja erikoissairaanhoidon toimintojen järjestämisen integraatio-osaamisen sekä osaamisen talouden laaja-alaisesta suunnittelusta.

Haastattelu tehtävään on kestänyt noin puoli tuntia ja kattanut kaikki tehtävät, joita haastateltu on hakenut. Lisäksi hakijat ovat ennakkoon vastanneet hakemuksessaan kelpoisuuttaan tarkentaviin kysymyksiin. Muuta soveltuvuusarviointia ei ole ollut. Edellä todetun perusteella syntyy vaikutelma, että ansiovertailua ei ole tehty puolueettomasti ja hyvää hallintotapaa noudattaen tai siinä on huomioitu Sandin eduksi seikkoja, jotka eivät ole olleet hakuilmoituksen mukaisia viran kelpoisuusehtoja. Pisteytyksen on tullut perustua hakuilmoituksessa olleisiin vaatimuksiin, ja myös hakemuksen avointen kysymysten pisteytys on tullut tehdä tasapuolisesti.

Lausunnot ja selitykset

Aluehallitus on lausunnossaan esittänyt valituksen hylkäämistä.

Lausunnossa on muun ohella todettu, että hyvinvointialueen johtavat viranhaltijat on valittu liikkeenluovutuksen piirissä vastaavissa johtotason tehtävissä olevista ja hyvinvointialueen valmistelussa määräaikaissa palvelussuhteissa työskentelevästä henkilöstöstä. Ansiovertailussa on huomioitu virkoihin ilmoittautuneet ja muut liikkeenluovutuksen piirissä olevat kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt.

Ansiovertailu on tehty suhteessa viran tehtäviin, virassa vaadittaviin ominaisuuksiin sekä hakuilmoituksessa olleisiin valintakriteereihin. Valintaryhmä ja päätöksentekijä ovat painottaneet erityisesti johtotason virkojen osalta määriteltä kelpoisuusvaatimusta riittävästä kokemuksesta vaativista johtamistehtävistä. Ansiovertailussa eri osa-alueet on pisteytetty siten, että kelpoisuudesta ja muusta oleellisesta koulutuksesta on saanut 1–3 pistettä. Oleellisesta työkokemuksesta, toimialan tuntemuksesta ja johtajakokemuksesta on ollut mahdollista saada enintään 6 pistettä.

Arvioitavia tekijöitä olivat hakijoiden hyvinvointialueen toiminnan tuntemus, konsernipalvelujen kokonaisuuden tuntemus, oleellinen työkokemus ja kokemus aikaisemmin johdettavasta kokonaisuudesta. Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelukseen siirtyy 1.1.2023 alkaen noin 19 000 työntekijää, minkä vuoksi oleellisessa työkokemuksessa ja riittävässä johtajakokemuksessa tarkastellaan johdetun organisaation kokoa, henkilöstön määrää ja talousvastuun kokonaisuutta. Korkeimmat pisteet saaneet hakijat kutsuttiin haastatteluun.

Valintaan vaikuttava ratkaiseva tekijä oli hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet, joista saatiin tietoa hakemuksesta ja haastattelusta. Haastattelu pisteytettiin esitettyihin kysymyksiin annettujen vastausten perusteella. Lisäksi on arvioitu kokonaisuutta. Enimmillään haastattelusta on saanut 9 pistettä. Valintaesitykseen johtanut ansiovertailu sisälsi myös haastattelusta saadut pisteet.

Ansiovertailun mukaan Sand ja Kuosmanen olivat ansioituneimmat hakijat konsernipalvelujohtajan tehtävään. Virkaan haastateltiin myös Marika Lanne ja Päivi Tryyki. Valintapäätös perustui ansiovertailuun, joka sisälsi myös hakijoiden henkilökohtaisen haastattelun ja haastattelussa esille tulleiden seikkojen ja hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arvioinnin. Kokonaisarvioinnin perusteella Sand on soveltuvin konsernipalvelujohtajan virkaan.

Sandille on varattu tilaisuus selityksen antamiseen. Selitystä ei ole annettu.

Santalampi on antanut selityksen. Hyvinvointialueen lausunnosta ei ilmene, että virkaan valittu olisi täyttänyt kaikki kolme viran kelpoisuusehtoa. Toimiala tarkoittaa koko terveyden- ja sosiaalihuollon toimialaa. Sand on työskennellyt laajasti ja kattavasti erikoissairaanhoidon tehtävissä, mutta hänellä ei ole kokemusta perusterveydenhuollon tai sosiaalihuollon tehtävistä. Myös kokemus sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuun johtamisesta on vähäinen. Hänellä on hyvä osaaminen ainoastaan erikoissairaanhoidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Sand ei täytä tehtävälle asetettua kelpoisuusvaatimusta toimialan tuntemuksesta eikä ole ollut hakijoista tässä ominaisuudessa ansioitunein. Ainakin osalla konsernipalvelujohtajan tehtävää hakeneista on laajempi toimialan tuntemus ja parempi kokemus toimialan järjestämistehtävän hoitamisesta kuin Sandilla. Lausunnon liitteenä hallinto-oikeudelle on toimitettu ansiovertailun täydennys, joka on mahdollisesti laadittu vasta valinnan jälkeen. Hallinto-oikeuden on arvioitava kyseisen asiakirjan sisältöä siltä osin, ovatko siihen kirjatut asiat olleet valitsijoiden tiedoissa konsernipalvelujohtajan virkaa täytettäessä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty taikka kunnan tai hyvinvointialueen päättämä erityinen kelpoisuus.

Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Viranhakuilmoitus

Pirkanmaan hyvinvointialueelle perustettu konsernipalvelujohtajan virka on päätetty täyttää sisäisellä ilmoittautumismenettelyllä. Viranhakuilmoituksen mukaan konsernipalvelujohtaja johtaa ja kehittää strategisen ohjauksen ja järjestämisen tehtäväalueen toimintaa ja varmistaa palvelujen integraation. Konsernipalvelujohtaja vastaa tehtäväalueensa toiminnan suunnittelusta, taloudesta, yhteensovittamisesta, integraatiosta, toimeenpanosta, arvioinnista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Konsernipalvelujohtaja valmistelee hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa merkittäviä järjestämiskärsäjä sekä ohjaa ja seuraa järjestämistä vastuun toteutumista erityisesti palvelujen vaikuttavuusnäkökulmasta. Konsernipalvelujohtaja huolehtii osaltaan konsernin kokonaisedun toteutumisesta ja omistajaohjauksen toimeenpanosta ja vastaa strategisen ohjauksen vastuualueiden koordinoinnista.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, toimialan tuntemus ja riittävä kokemus vaativista johtamistehtävistä. Tehtävässä edellytetään hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä esiintymisvalmiuksia. Lisäksi virkaan valittavalta edellytetään hyvää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa. Eduksi katsotaan englannin kielen taito, kyky hallita ja koordinoita laajoja kokonaisuuksia ja toimeenpanna uudistuksia sekä työkokemus vastaavista tehtävistä.

Asiakirjoista saatava keskeinen selvitys Sandin koulutuksesta ja työkokemuksesta

Juhani Sand on lääketieteen lisensiaatti ja tohtori sekä kirurgian ja ruuansulatuselinkirurgian erikoislääkäri. Hän on lisäksi suorittanut muun ohella sosiaali- ja terveysalan Executive Master of Business Administration -täydennyskoulutuksen. Sand on toiminut Tampereen yliopistollisessa sairaalassa vastuualuejohtajana vuosina 2004–2007 ja toimialuejohtajana vuosina 2007–2015, Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymän erikoissairaanhoidon johtajana vuoden 2016, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän keskussairaalan johtajana vuonna 2017 ja terveys- ja sairaanhoitopalveluiden johtajana vuosina 2017–2020 sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkärinä vuodesta 2020 alkaen.

Oikeudellinen arviointi

Virkaan valitun kelpoisuus

Kelpoisuusvaatimukseksi konsernipalvelujohtajan virkaan on päätetty soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, toimialan tuntemus ja riittävä kokemus vaativista johtamistehtävistä. Santalahti on katsonut, ettei virkaan valittu Sand täytä kelpoisuusvaatimusta toimialan tuntemuksen osalta. Aluehallituksen hallinto-oikeudelle antamasta lausunnosta ilmenee, että toimialan tuntemusta arvioitaessa on otettu huomioon hyvinvointialueen toiminnan ja konsernipalveluiden kokonaisuuden tuntemus. Sandin voidaan katsoa aikaisemmissa työtehtävissään hankkineen tietämystä ja osaamista edellä mainituista seikoista. Asiakirjoista ilmenee, että Sandin toimialan tuntemus on

todettu myös haastattelun perusteella. Hyvinvointialue on itse asettamansa kelpoisuusvaatimuksen täyttymistä arvioidessaan voinut edellä mainittujen seikkojen perusteella katsoa, että virkaan valitulla Sandilla on konsernipalvelujohtajan virkaan edellytetty toimialan tuntemus.

Ansiovertailun lainmukaisuus

Lähtökohtaisesti Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on voinut valita täytettävänä olleeseen konsernipalvelujohtajan virkaan kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista sen, jolla se on Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet huomioon ottaen katsonut olevan parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen. Valinnassa on tällöin tullut ottaa huomioon konsernipalvelujohtajan työtehtävät ja viranhakuilmoituksessa ilmoitetut painotukset. Aluevaltuustolla on näiden perusteiden määrittämissä rajoissa ollut oikeus päättää, millainen painoarvo hakijoiden erilaisille ansioille annetaan nimitysharkinnassa.

Asiakirjoista ilmenee, että kaikilla haastatelluilla hakijoilla on merkittäviä ansioita haettavana olevan viran tehtävälalta. Heidän ansionsa kuitenkin painottuvat eri tavoin. Sand on toiminut johtotehtävissä muun ohella Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Hän on tuossa työssä saanut myös hyvinvointialueen järjestämistehtävän hoitamiseen liittyvää kokemusta. Muilla haastatelluilla hakijoilla on pitkä kokemus sosiaali- ja terveystoimialan johtotehtävistä kunnissa.

Virkavalinta on perustunut hakijoiden ansioiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastattelussa esille tulleet seikat sekä hakijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet. Hakijoita vertailtaessa on arvioitu erityisesti hakijoiden hyvinvointialueen toiminnan ja konsernipalvelujen kokonaisuuden tuntemusta sekä työ- ja johtamiskokemusta. Lausunnossa on todettu, että hakijoiden vastaukset ilmoittautumislomakkeella olleisiin lisäkysymyksiin on otettu huomioon henkilökohtaisia ominaisuuksia ja soveltuvuutta arvioitaessa. Niitä ei ole erikseen pisteytetty ansiovertailussa. Haettavana olleen viran luonne ja tehtävät huomioon ottaen hyvinvointialue on voinut lausunnossa esitetyllä tavalla painottaa valinnassa kokemusta johtamistehtävistä ja henkilökohtaisia ominaisuuksia. Johtamiskokemusta arvioitaessa on perustellusti voitu ottaa huomioon aikaisempien johtamistehtävien laatu ja vaativuus. Asiassa ei ole tullut esiin sellaista selvitystä, joka osoittaisi, että hakijoiden ansioita ei olisi arvioitu tasapuolisesti ja puolueettomasti. Hyvinvointialue on voinut pitää Sandia kokonaisarvion perusteella ansioituneimpana virkaan, eikä asiassa siten ole menetelty yleiset virkanimitysperusteet sisältävän Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin vastaisesti. Asiaa ei ole arvioitava toisin sillä perusteella, että Sandilla ei muista haastatelluista hakijoista poiketen ole kokemusta sosiaalihuollon alalta. Aluevaltuuston päätös ei ole Santalahden esittämillä perusteilla lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki hyvinvointialueesta 140 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Henna Wiiala-Keskinen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anneli Aura, Jussi-Pekka Lajunen ja Liisamaija Kangas.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**Päätös**

Anne Santalahti
kirjeitse

Jäljennös

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus, jonka on hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Pirkanmaan hyvinvointialue
Aluehallitus
Hallintolakimies Miia Luukko
sähköpostitse

Juhani Sand
kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu

270 euroa, laskutetaan myöhemmin

hew

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15